WOORDENLIJST

VERZAMELD OP DE

MIMIKA- EN ATOEKA-RIVIEREN

(Zuid-West-Nieuw-Guinea)

DOOR

J. M. DUMAS.

Mensch (menschdom, bevolking)	oe-wé of wé-nà-tà
vijandige mensch	à-toe-kà-wé
lichaam	nà-tà
hoofd	oe-pò
aangezicht (voorhoofd)	mai-tà-ré
kruin (schedel)	ie-tie
oor	jé-nie
oog (zien)	má-mé
traan	má-ké-moe
neus	mie-rie-moe
mond	mbè
lippen	ie-rie
keel (hals)	é-mà
tong	mà-ré
verhemelte	tie-mà-ré
tand	tie-tie
kin	ké-pá-ré
baard	á-wá-rie-rie
knevel	moe-tie-rie
sik	kè-pà-rie-rie
wang	à-wá-ré
wenkbrauw	mà-mie-rie
pols	màr-mà-mé
maag	à-toe-á-rě
hart	wauw
buik	ie-wó-pie-kie-rie

navel	bó-pá-ré
borst	pà-tie
vrouwenborst	au
tepel	au-má-ré
zog (melk)	au-mé
zuigen	à-wó-nà
rug	à-tai
arm	tò
elleboog	tò-mà-mé
oksel	jà-mà-poe
schouderblad	pò
billen	à-tie-rie
penis	kà-mà-ré
vagina	pé-rà-tà
knie	ie-rie-poe
kuit	é-wà
scheen	ie-mie-rie
voet	mà-oe
enkel	mà-oe-mà-mé
hand	mà-ré
handpalm	má-rie-à-tá
hiel	mà-oe-tà-foe
heup	koe-mà-ré
vingers	màr
nagels	màr-ie
duim	màr-oe-pò
wijsvinger	màr-bie-tie
pink	mà-ré
been (gebeente)	é-mà
bloed	é-té
vleesch	ká-ná
pees	nie-mà
rib	jai-mie
huid	pie-kie
haar	ie-tie (ie-rie)
hoofdhaar	wie-rie
zweet	mà-moe
speeksel	mà-tò
man	wé-ré
vrouw	kà-oe-kwà

maagd	kà-wà-oe
jongen	ai-roë
grootë jongen	kwà-boë-kà
oude man	pé-ra-boë-kà
meisje	kà-wà-roë-pie-à
vader	die-kie-à
moeder	éné-à (à-toë-té)
klein kindje	bé-tà-roë-pie-à
zoon	kwà-poe-kà
dochter	kà-wà-roë
grijsaard	kà-oe-kà-toë
voorouders	ai-ró-kě-tà
broeder	doe-à-pà
zuster	à-mà-tie-à
oudere broeder of zuster	jà-poe-kà
jongere broeder of zuster	jà-oe-kà
oom	die-kie-à-pie-à
tante	é-nie-à-pie-à
schoonzoon	à-tà-má-ré
zwager	oe-mà-ré
echtgenoot of echtgenootë	ěn-doe-ò-tà
naam	oe-nà-tà
ademen	toë-à
eten	à-nà
drinken	bie-è-nà
slikken	é-mé-ná-gie-mě-gie
slapen	é-tée
hardop droomen	é-tée-moe-má-rie
staan	ie-ká-mě-ké
lopen.	ie-nie-mà
liggen op den rug	kó-pé-né
liggen op den buik	pà-jé-ké
zitten	àpà
dragen op den schouder	né-kà-mà
dragen op den rug	né-rà-mà
zwemmen.	ie-kě-poe
spreken	à-koe-rà-ké
schreeuwen	à-mà-rá-moe
stem	boë-à-ná-tou-koe-rà
lachen	ò-kò

schreien	má-ké-ie-grie-mà
spugen	mà-tà-oe
niezen	jà-ie
hoesten	ó-tà-ie
dronken	é-tě-má-gě-rie
gapen	boe-à-poe
zingen	má-ké
roepen	wà
vragen	kà-jò-rě
antwoorden	mai-kě-poe-rě-mà-rà
denken	ie-wà-té-mie-nà
weten	dó-ró-mà-tá-moe
vergeten	jie-né-wé--moe-koe
ontkennen of liegen	jà-tàr
liefhebben	noe-rie-wà-té
haten	mé-té-má-oe-rě-moe-rà
sterven (dooden)	kwé-mè
levend	ie-mě-pá-hie-pà
de dood	kwé-mà-jà
baden	bie-é-moe
pissen	djie
poepen	à-tà (à-tà-ie-rie-mie-rie)
wind laten	à-tà-oe
ziek zijn (koorts hebben)	nà-moe-tie
pijn	wé-ré-ká-ou (má-né)
wond	nà-toe
steenpuist	pé-mà
buikpijn	à-tó-à-ré-ie-mà-nà
uitslag (cascado)	wà-tà
hoofdpijn.	mà-ie-tà-ré-ie-mà-nà
stom	jà-nà-roe
doof	jé-nie-kà-tà-roe
blind	mà-mé-tà
genezen	à-má-pó-wà-ie-pà
geneesmiddel	oe-tò
rog	ie-rie-koe
spook of kwade geest	ěm-bie
schrift (schrijven, teeken maken)	toe-ré-tie-é-ě-má-rě
papier	toe-rit
zangwijs	mà-ká-ie-mà

graf	pà-rà
huwen of vrouw nemen	kà-oe-kwà-é-má-mé-pà
scheiden	mà-koe-mà-oe-tà-mé
baren	á-ie-roe-é-pé-mà
overspel	mà-ró-kě-mà
dansen	nie
trom	é-mé
gong	mà-moe-kà
bamboehoorn	oe-woe
hut	ká-mie
dak of atap	ó-ré
kadjangmat	kà-pie-rie
deur	ie-mà-poe
ladder	kie-rie
omwanding van bladeren	à-oe
stijlen van een huis	à-poe-tà of tie-bě-nie
bed	nò-mà-ká-ie-kě-moe
slaapplaats	oe-toe-moe-roe
kookplaats	oe-toe-wà-oe-poe-ré
vuur	oe-tà
vuur aanleggen	oe-tě-kwie-mě
asch	oe-tě-wà-oe-poe-ré
brandhout	oe-tá-oe-tò
houten hoofdkussen	oe-tó-moe-roe
licht (niet donker)	à-mó-goe-à-ie-mě-kà
ligmatje	ké-kà-tà
mes	kà-kie-rà
hakmes of zwaard	tá-ie
lans met spits van casuarisbeen	toe-ie-ré
lans met spits van hout	oe-roe-nà
boog	à-moe-ré
boogpees	ké-mà
pijl	tie-é-rě
schild	jà-mà-té
knots	ó-mà-nie
aarden pot	jà-oe
aardewerk	pie-kà-nie
kralen	kěm-boe-rie
houten schalen	pà-mà-koe
paalworm	kò

lepel	kà-poe
mand voor sago	wò of à-moe-tà-oe
fakkel (om visch te zoeken)	sjoe-rà
spiegeldoos	tà-pé-kà of kie-là-là
koken	jà-wie-mé-tà
branden (roosteren)	oe-tá-ké-àk
spijs	ká-nàk
visch	é-rà-kà
sagoklopper	wà-poe-rie
sagozeef	wé
sagobrei	já-oe-wà
sagokoek	mà-jie-ně
zout water	jà-mé
vogel	pà-toe-roe
vogelklauw	mà-oe-pà-toe-roe
vleugel	jà-roe
veeren of haar	ie-tie of ie-rie
vogelnest	pà-toe-roe-kà-mie
ei	tà-éké
staart	wà-pà-pie-rie
varken	ò
walvisch	nà-rie-kie
hond	oe-rie
blaffen	oe-rie-kwà-ré
casuaris	toe
duif	pà-roe-roe
raaf	wà-oe
papagaai	à-kie-mà
zwaluw	pie-kie-ìn
vliegende eekhoorn	à-tò-kò
vleermuis	tà-kò
muis	moe-toe
luis	mà-moe
vlieg	kópókó of à-poe-koe
muskiet	ie-tie-wá-nie-rie
vlinder	wier
kleine schelpen (versiering)	kwé-ně
aal	oe-poe-koe
garnaal	mie-tě
krab	pé-à

groote schelpen	ó-má-poe of wá-koe
kikvorsch	é-kó
hagedis	é-nà-mó-kó
krokodil	tie-má-oe-kò
leguaan	ó-ké
schildpad	ie-à-kó
haarkam	tá-ie
armband	toe-toer
buikband van netwerk	má-ké-ré
oorringen	ie-rě-wà-ně
schaamgordel	à-wà-ré
tasch van pandaanbladeren	ká-pà-gie-tà
tuin	kà-oe-tie
planten	mà-pé-mà-rie
rijp	poe
onrijp	nà-kie
bliembieng (een zure vruchtsoort)	oe-tě-ké
tabak	kà-pà-kie of kà-pàk
suikerriet	mó-né
kalebas	mà-poe-roe
oebie	pá-moe
cassaven	pé-ká-rě-tà
kokospalm	oe-tie-rie
arengpalm	wà-ké
sagoweer	wà-ké
pandaan	tó-mé
nipapalm	kó-pé-ré
nipavruucht	kě-tà
sagopalm	à-kie-rie
sago	à-má-tà
gras	é-wà-tà
alang-alang	oer-mà-moe
glagah-riet	ie-ró
pisang	kà-oe
meloen	à-né-té
boschhoenders	ó-kó
waroeboom (hibiscus)	ie-wàl
touw	wà-rou
wilde pinang	pie-tie
tamme pinang	oe-mà-té

rotan	kě-mà
bamboe	bie-tie
damar	à-tie
zon	já-oe
maan	poe-rà
ster	mà-koe
regen	ké
wolken	tá-roe
donder	oe-rá-gie
wind	kie-mie-rie
storm	kie-mie-rà-toe-à
water	bie
zee	tà-kie-rie
eb	bie-mà-té
vloed	bie-mà-roe-kě-mà
golf	wà-oe
strand	tà-pà-ré of tà-pà-ró
zandbank (zand)	tie-rie
eiland	wá-ie-já-woe
berg	poe-kà-ré
vlakte	té-pà-jó-koe
heuvelig	té-té-poe
bosch	ò-tà-tà-gě-rie
boom	ò-tà-twà
tak	ò-tà-tie
wortel	moe-moe
blad	é
schors (schil)	pie-kie-rie
sap	bie
bloem	à-ie-koe
vrucht	é-ké
pit	é-ké-pà-kó-pie-à
schepnet	ie-mie
voetpad	mà-kó
rivier	bie-nà-tà
overstroming	bie-mie
steen	ó-màn
grond (aarde)	té
oudste van een dorp	ná-tie of dá-tie
oudste van een huis	ó-rá-tie-á

slaaf	mà-moe-koe
boete	kà-tie-é-kě-mà
klimmen	wà-koe-pa
volgeling	wé-nò-té
vijand	mà-ká-ré
krijg voeren	mà-ké-mà
schieten met pijlen	jé
vrede	bie-é-mà-moe-nie-má-té
geschenk	né-má-ké-à-mò
peniskoker van bamboe	kà-màr-koe-poe
koopen (ruilen)	ká-té-à-à-kò-rě
duur	à-pó-koe-rà
verkoopen	má-ké-mà
betalen	é-mà-ké-mà-né
ruilen	é-mà-kai-mà-ké
stoomboot	oe-tà-wé
prauw	koe
mast	tie-bie-nie
zeilen	kà-pó-kai
roer	oe
riemen	pò of poe-jà-ké
anker	só-àr
aankomen	é-mai-nò-kò-té
vertrekken	é-mai-jie-tà-tà
menschenroover (slavenhaler)	wé-ná-tá-oe-ó-hó-mó
groot (dik)	à-tó-à of tó-à
klein (dun)	jě-kai-pà-kó-pie-à
lang	mai-koe
kort	boe-roe
ondiep	é-mó-kó-rà-tà-pàr-kó-pie-à
ondiepte	tá-pá-ré
diep	má-pé-kó-kai-mě-rie
hoog	ó-pie-jó-kò
laag	boe-roe-koe-à
recht	tie-kò-pie-à
krom	é-rà-wà-ró
scherp	mà-tà-kó
hard	pà-oe-koe
week (zwak)	boe-poe
warm	à-mà-moe-rie

koud	wé-kie
rond	boe-tě-poe-à
breed	wai-koe
smal (nauw)	jě-kai-pà-kó-pie-à
krachtig	pà-oe-kò
droog	tò-tò-kò
nat	mò-kò-mai-moe-kà
goed	jà-jou-kò
mooi	jě-jou-kò-pá-já
leelijk (slecht)	nà-tou-koe-rà
leeg	wé-kie
vol	jě-koe-pie-à
licht	tò-koe
los	mó-mou-toe-mà
oud	à-kà-rou-tà
jong	kò-mò
nieuw	ai-koe
arm	kà-tie-à-moe-nà
welvarend (rijk)	kà-tie-à-poe-kà
ziek	má-moe-tie
gezond	ná-moe-tie-mie-ná
dom	já-ná-roe
knap	má-tá-moe
hongerig	ie-wò-wé-tě-kie-má-ná
verzadigd	ie-wò-tó-a-mai-ná-ná
dorstig	é-má-té-rá-moe-tá
zoet	ie-wá-nà
zuur	tie-té-ie
bitter	tie-té-ie-mie-ná
zout	jà-mé
wit	tà-kò-rò-kò
zwart	ie-gòk
rood	é-té-rò-kò
zoeken	má-mie-ě-pò-ró
geven	mě-kà-kě-mà
nemen	ie-ká-ké-àh
halen	má-gá-pé-ie-ie-gie-à-mà
werken	kě-rai-mà
waken	má-mie-á-pà
branden	oe-tà-ké-à

openen	toe-à-tě-mà
dicht doen	tá-wie-tie-mà
slaan	nó-mai-kie mà
raken	kwá-mò-ná
breken	é-má-pó-kai-jà
eindigen	à-djie-è-pà
binden	bó-ké
verbergen	má-ké-kà-oe
vragen	kà-jò-rà
weigeren	ké-mà-koe-mě-nà
graven	bé-tie-rie
nabij	à-wà-kó-bie-à
veraf	ie-wà-oe-koe
dag (heden)	wou-wà
maand	poe-rà-ná-koe-à
jaar	mooi-nou-kwà
nacht	ie-rá-tá
zonsondergang	é-wá-tie
straks	à-kě-mà
vroegeer	ai-ró-koe-kwà-ré
gisteren	kwà
morgen	kou-mé-tà-kó-bé of kou-moe-tà-ré
reeds	à-rie-à-pà
nog niet	à-kě-mà
boven	ó-bě
onder	mie-mèr
veel	tá-gie-rie
weinig	jě-kai-pà-kó-pie-à
alle	wé-rou-die
geen	à-pà-koe-nà
ik	dó-rò
gij	ò-rò of ně-mě-wá-ie-à
hij	á-mà-rá
is (zijn) er aanwezig?	à-ré-à
wie	wě-kà-ré
wat	kà-tá
welke	àrp
deze	à-ká-ré
hier	mie-màr-tà
daar	pà-màr-tà

neen	à-pà-koe-rà
niet willen	nò-nà
wel willen	à-ró-à
een	é-nó-kwà
twee	jà-má-né
drie (een twee)	jà-má-né-é-nó-kwà
vier (twee en nog eens)	à-mé-jà-mà-né-à-mé-jà-mé
vijf (vier een)	à-mé-jà-má-né-à-mé-jà-mé-é-nó-kwà
pakken (grijpen)	é-má-mé
caoutchoukiaan	pà-kie